

El que queda després de la guerra

LA RECOMANACIÓ DE: **JOAN ROURE**

No podem dir que llegir i alhora conèixer el nostre passat ens garanteixi no tornar a caure en antics errors, però és indiscutible que fer-ho, com a mínim, ens dona una base des d'on construir-nos una opinió amb cert criteri. Tenim els llibres d'història com a bons artefactes de la causa, però, per aquells que prefereixen el format novel·lesc, també hi ha una opció molt llaminera: les novel·les de ficció on se'ns expliquen fets verídics. I en aquest gènere podem inscriure *La pell* de Curzio Malaparte, una obra també emmarcada dins de l'etiqueta de literatura europea de postguerra. Si a la seua obra anterior, *Kaputt*, Malaparte retratava la descomposició moral d'Europa sota el feixisme, a *La pell* ens mostra l'endemà: l'arribada dels "alliberadors" aliats a una Nàpols devastada, el 1943, quan esdevé la primera ciutat alliberada a Itàlia. L'obra barreja memòries, reportatge de postguerra i molta sàtira en la narració; per tant, i tot i els evidents elements autobiogràfics que conté –l'autor fou corresponsal i oficial d'enllaç amb els aliats–, fariem bé de no tractar el llibre com un document estrictament històric.

Malaparte ens trasllada un element cabdal: el fet que la guerra no acaba quan cauen les armes, sinó que encara continua en l'ànima de les persones, en la fam i en la descomposició moral de la gent. També incideix molt en la corrupció dels vencedors, que sempre queda tapada per la victòria. Dibuixa els aliats com a persones ingènues i alhora arrogants i furga en la seua ceguesa moral.

Estem davant d'un retrat de la degradació social que va quedar després de l'alliberament, amb la prostitució, la misèria i un mercat negre no només material proliferant als carrers. Tot es ven: els cossos, l'orgull i la història.

L'autor ens diu que, en una guerra de supervivència extrema, l'ésser humà perd la dignitat, la ideologia i l'ànima per salvar l'única cosa que li queda: la pell. Llavors

apareix l'instint primari, amb l'objectiu principal de no morir de fam, deixant de banda altres lluites amb noms grandiloqüents i pomposos, com la llibertat o l'honor.

Malaparte també qüestiona la idea dels bons i els dolents –mostrant-nos que la victòria no garanteix la justícia–, i ho fa a través d'un estil cru, provocador i irònic, i una visió que incomoda per la seua veritat dita sense eufemismes ni mitges paraules, un recurs sens dubte buscat per l'autor.

La pell és una obra clau de la literatura del segle XX plena d'imatges pertorbadores i grotesques, però alhora fascinants, de realisme brut i existencialista. Dialoga amb altres grans obres del gènere com *Viatge al fons de la nit* de Louis-Ferdinand Céline, quant al nihilisme i la llengua bruta, o fins i tot *La pesta* d'Albert Camus, malgrat que l'estil del francès és de tall més contingut i moralista, però connecta amb la "pesta" que descriu Malaparte a Nàpols com la metàfora d'una malaltia moral que s'encomana i que degrada les relacions humanes fins a l'absurd. Escrita des de la ferida fixada en la pèrdua de la innocència col·lectiva, repleta de frases punyents, que ens remouen i ens fan aturar per pensar: és el que té la gran literatura.

Llegir-la és tot un luxe que per fi podem fer en català gràcies a l'excel·lent tasca de traducció d'Anna Casassas i la bona labor del segell La Segona Perifèria, que a mitjan any passat ja ens va portar *Ferrocarrils de Mèxic*, una altra obra extraordinària de caràcter antibel·licista també amb una història situada a Itàlia, tot i que en aquest cas narrada des de la visió dels feixistes, amb una bona dosi de crítica de fons al nazisme feta des del terreny de la sàtira i on ens trobem amb episodis d'humor negre absolutament surrealistes. Per tot això, considero que estem parlant com a mínim d'una de les editorials amb més criteri estilístic i de qualitat que podem trobar dins l'univers literari en català.

NARRATIVA

La pell

Curzio Malaparte

Traducció d'Anna Casassas

La Segona Perifèria, 2026

448 pàgines

Raquel Fontecha i Joan Roure capitanegen la irreductible, llibreria i espai cultural de Lleida que també és un projecte de vida, que sorgeix de l'amor, com totes les grans empreses de la història: de l'amor a la Literatura –aquesta sí, amb majúscules– i a la cultura –i contracultura– que l'envolta. Vivim en un món tan interconnectat que qualsevol iniciativa, per petita i local que sigui, afecta de manera concèntrica a les persones que hi orbiten a l'entorn: una tela d'aranya entreteixida amb empatia i reconeixement de l'altre, tal com ha de ser en una història d'amor.